

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології та соціології
Кафедра загальної і соціальної психології та соціології
Кафедра педагогічної та вікової психології

СИЛАБУС
консультативної практики
підготовки Бакалавра
спеціальності – 053 Психологія
освітньо-професійної програми – Психологія

Силабус навчальної дисципліни
для денної та заочної форм навчання

Луцьк – 2020

Силабус консультативної практики підготовки бакалавра галузі знань 05 – соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – психологія, за освітньо-професійною програмою - психологія

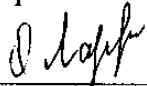
Розробники:

Мудрик А.Б., доцент кафедри загальної та соціальної психології і соціології, кандидат психологічних наук

Гошовська Д.Т., доцент кафедри педагогічної та вікової психології, кандидат психологічних наук

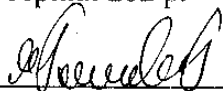
Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри загальної та соціальної психології і соціології

Протокол №2 від 15 вересня 2020 р.

Завідувач кафедри: проф. Лазорко О.В.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології

Протокол №1 від 27 серпня 202 р.

Завідувач кафедри: проф. Гошовський Я.О.

© Мудрик А.Б., Гошовська Д.Т., 2020 р.

І. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	05 – соціальні та поведінкові науки 053 – психологія Психологія Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>90/ 3</u>		Рік навчання <u>3</u>
		Семестр <u>6</u> -ий _____
		Самостійна робота <u>84</u> год.
ІНДЗ: немає	Консультації <u>6</u> год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання на базі: атестата про повну загальну середню освіту; диплома молодшого спеціаліста; диплома молодшого бакалавра.	05 – соціальні та поведінкові науки 053 – психологія Психологія Бакалавр	Нормативна
		Рік навчання <u>3</u>
Семестр <u>6</u> -ий _____		
Самостійна робота <u>84</u> год.		
Кількість годин/кредитів <u>90/</u>		

<u>3</u>		
ІНДЗ: немає		Консультації <u>6</u> год. Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

Таблиця 3

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання на базі диплома молодшого спеціаліста, молодшого бакалавра	05 – соціальні та поведінкові науки 053 – психологія	Нормативна Рік навчання <u>2</u>
Кількість годин/кредитів <u>90/ 3</u>	Психологія Бакалавр	Семестр <u>4</u> -ий _____ Самостійна робота <u>78</u> год.
ІНДЗ: немає		Консультації <u>12</u> год. Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Мудрик Алла Богданівна

кандидат психологічних наук

Доцент

Доцент кафедри загальної і соціальної психології та соціології

Контактна інформація: мобільний телефон +380955183570; електронна адреса

Mudruk.Alla@eenu.edu.ua

Консультації відбуваються за графіком чергувань викладача, кожену середу з 14.00 до 16.00 ауд.111. Якщо студенти потребують додаткової консультації, то час узгоджується з викладачем заздалегідь.

Гошовська Дарія Тарасівна

Кандидат психологічних наук

Доцент

Доцент кафедри педагогічної та вікової психології

Контактна інформація: +380509171792, Hoschovskadarija@ eenu.edu. enu,

Daria66@ukr.net <https://wiki.eenu.edu.ua/wiki/>, <https://scholar.google.com.ua/>

Консультації відбуваються за графіком чергувань викладача, кожен вівторок з 14.00 до 16.00 ауд.201. Якщо студенти потребують додаткової консультації, то час узгоджується з викладачем заздалегідь.

III. Опис дисципліни

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою консультативної практики є формування практичних умінь та навичок психологічного консультування, формування здатностей та умінь вирішувати завдання діяльності фахівця у сфері психологічної допомоги.

За результатами проходження практики студент повинен знати:

- Основні напрями і школи консультативної психології.
- Мету і завдання психологічного консультування.
- Структуру, основні процедури консультативного процесу.
- Володіти знаннями про принципи і методи роботи психологічної служби міста та роботи психологів у освітніх, наукових установах, знати основні завдання діяльності психологічної служби в різних організаціях та установах. Реалізувати під час практики наукові, прикладні та практичні аспекти діяльності психолога.
- Особливості організації консультативної та корекційної роботи із „важкими”, педагогічно запущеними дітьми та дітьми із затримкою психічного розвитку.
- Особливості діяльності служби „телефон довіри”. особливості навчальної діяльності студентів, керувати нею й оцінювати її результати;
- основні методи об'єктивної діагностики знань студентів з предмету, вносити корективи в процес навчання з урахуванням даних діагностики;
- методику проведення заняття із застосуванням мультимедійних засобів навчання;
- інтереси студентів і мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотний зв'язок.
- головні методичні прийоми та принципи викладання психологічних дисциплін.

уміти:

- Здійснювати психопрофілактичну роботу з проблемними особами підліткового та юнацького віку, у “групах ризику”, безпритульних;

- Забезпечувати та здійснювати навчально-виховну роботу у середній і вищій школах, спеціальних закладах та установах;
- Розробляти психологічні засоби формування та розвитку особистості, методичного забезпечення виховного процесу;
- Впроваджувати новітні психолого-педагогічні методи для забезпечення ефективного спілкування та психологічного впливу;
- Визначати основні види проблемних ситуацій, що виникають у сім'ї, шляхи їх розв'язання;
- Подавати відповідну психологічну допомогу вихованцям спеціалізованих закладів та установ;
- Проектувати зміст і напрями індивідуального розвитку особистості клієнта та складання на цій основі життєвих планів;
- Здійснювати психологічне забезпечення робіт з профорієнтації, проф-відбору та адаптації персоналу;
- Розробляти засоби дослідження основних психологічних параметрів професійної діяльності;
- Аналізувати результати виміру індивідуально-психологічних рис особистості з метою виявлення резервів її розвитку;
- Розробляти рекомендації з оптимізації професійної діяльності персоналу;
- Проводити експертне оцінювання особистісного потенціалу людини як суб'єкта діяльності ;
- Розробляти психологічні підходи дослідження діяльності професійних груп, стилю їх управління та ефективності взаємодії
- проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність;
- планувати навчальні заняття відповідно до навчального плану закладу і на основі його стратегії;
- забезпечувати міждисциплінарні зв'язки курсу з іншими дисциплінами;
- розробляти й проводити різні за формою навчання заняття найбільш ефективні при вивченні відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки студентів;
- ясно, логічно викладати зміст матеріалу, опираючись на знання й досвід студентів;
- відбирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання;
- аналізувати навчальну й учбово-методичну літературу й використовувати її для побудови власного викладу програмного матеріалу;
- організовувати навчальну діяльність студентів, управляти нею й оцінювати її результати;

- застосовувати основні методи об'єктивної діагностики знань студентів з предмету, вносити корективи в процес навчання з урахуванням даних діагностики;
- володіти методикою проведення заняття із застосуванням мультимедійних засобів навчання;
- створювати й підтримувати навчальне середовище, що сприяє досягненню цілей навчання;
- розвивати інтереси студентів і мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотний зв'язок.

2. *Результати навчання (Компетентності)*

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

3. *Структура навчальної дисципліни*

Етапи практики

Етапи роботи	Зміст роботи
Перший етап	знайомство з особливостями професійної діяльності

	практикуючого психолога на конкретному робочому місці;
	аналіз робочого часу психолога та визначення тієї її частини, яка відводиться на психодіагностику і психологічне консультування;
	виявлення основної проблематики психологічного консультування;
	спостереження за проведенням психологічної консультації фахівцем-психологом;
	одержання практикантом індивідуального завдання на проведення самостійних консультацій (індивідуальної та групової).
Другий етап	збір необхідної інформації та матеріалів для консультацій; – проведення консультацій;
	проведення консультацій;
	погодження проекту консультації з практикуючим психологом;
	проведення індивідуальної консультації;
	проведення групової консультації
Третій етап	Підготовка звітної документації (щоденник практики, психодіагностична карта, звіт, характеристика із місця проведення практики

Бази практики: загальноосвітні навчальні заклади; загальноосвітні навчальні заклади для дітей з вадами психофізичного розвитку; навчально-виховні заклади для дітей-сиріт і дітей, які залишились без піклування батьків; позашкільні заклади освіти; соціальні служби для молоді; служби у справах неповнолітніх; приймальники-розподільники органів внутрішніх справ для неповнолітніх; центри соціально-психологічної реабілітації населення

4. Види (форми) індивідуальних завдань

1. Індивідуальний план роботи студента-практиканта.
2. Щоденник практики.
3. Протокол спостереження за консультацією, яку проводить практичний психолог.
4. Конспект до тематичної групової консультації. Перелік питань, які були задані після консультації.
5. Картки індивідуальних консультацій з висновками студента-практиканта.
6. План тематичної групової консультації.

7. Звіт студента про проходження практики відповідно до видів навчальної діяльності змістово-діяльнісної структури модулів.
8. Загальна презентація результатів практики на факультеті (загальний звіт підгрупи).
9. Характеристика на студента.

5. Тематичний план

Під час практики запропонований орієнтовний зміст занять може коригуватись керівниками практики від кафедри та від бази практики залежно від науково-методичної орієнтації та навчального спрямування студентів.

№ п.п.	Завдання практики
1.	Ознайомлення з програмою практики. Ознайомлення з документальною та організаційною структурою бази практики. Визначення мети діяльності бази практики і ознайомлення з її основними напрямками роботи.
2.	Ознайомлення і робота з методичними та організаційними ресурсами бази практики
3.	Визначення мети і завдання психологічного консультування, структури та основних процедур консультативного процесу, особливостей встановлення та технік підтримання контакту, правил складання психокорекційних програм для індивідуального і групового використання.
4.	Участь у проведенні діагностичних і психокорекційних заходів: а) визначити актуальну психологічну проблематику хворого; б) сформулювати її та обрати консультативну стратегію, скласти психокорекційну програму; в) визначити мету і завдання консультування; г) спланувати консультативний процес; д) укомплектувати психокорекційну групу; е) провести індивідуальну та групову психокорекцію відповідно до актуальної проблематики та індивідуально-психологічних особливостей, оцінити їх ефективність
5.	Виховний захід (тренінгова програма)
5.	Підготовка звітної документації

IV. Політика оцінювання результатів практики

Вимоги:

- обов'язкове відвідування бази практики;

- активність студента під час виконання завдань, передбачених програмою практики;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- своєчасне оформлення та подання звіту на кафедру.

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача, вчителя, практичного психолога при необхідності виконання певних завдань, передбачених програмою практики);
- порушення дисципліни;
- списування та плагіат.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; дотримання принципів та положень Етичного кодексу психолога (<http://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>);
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид

діяльності балів). Перескладання відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

Розподіл балів, які отримують студенти

Види роботи	Кількість балів
Скласти програму і організувати психологічне дослідження визначеної групи	20 балів
Провести спостереження та психологічну бесіду	20 балів
Спланувати психологічне консультування і психокорекцію осіб з проявами страху і тривоги (важковиховуваними, педагогічно запущеними, посттравматичним стресом, алкозалежними, токсикоманами, девіантними) або провести профорієнтаційну роботу	20 балів
Підготовка та проведення виховних заходів з окресленими категоріями	20 балів
Оформлення документації	10 балів
Представлення і захист матеріалів практики	10 балів
Загальна кількість балів	100 балів

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VII. Рекомендована література та методичні рекомендації щодо проходження практики

Методичні рекомендації щодо проходження практики

1. Аврамченко Н. В. Практична спрямованість студентів-психологів під час проходження практики : метод. рек. – К: НПУ ім. М. Драгоманова. – 2007. – 64 с.
2. Гошовська Д.Т. Пропедевтична практика (психолога-стажиста): методичні рекомендації для студентів факультету психології та соціології. - Луцьк, 2020. - 15с.
3. Гошовська Д.Т. Консультативна практика: методичні рекомендації для студентів факультету психології та соціології. - Луцьк, 2020.- 29с.
4. Гошовська Д.Т. Діагностична практика: методичні рекомендації для студентів факультету психології та соціології. - Луцьк, 2020. - 63с.
5. Загальна психологія : методичні рекомендації до лабораторного практикуму. / уклад. О.В. Кихтюк, А.Б. Мудрик, О.А. Соловей, Т.В. Федотова – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 156 с.
6. Методичні рекомендації до організації навчально-дослідницької діяльності студентів та написання наукових робіт/ Укладач О. Є. Іванашко. – Луцьк, РВВ «Вежа» ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. – 60 с.
7. Мудрик А. Б. Соціально-психологічна діагностика : метод. рек. до самост. та індивід. роботи студ. / уклад. А.Б. Мудрик; Східноєвропейський нац. ун-т імені Лесі Українки, Ф-т психології, каф. заг. та соц. психології. – Луцьк : ССНУ ім. Лесі Українки, 2012. – 45 с.
8. Мудрик А. Б. Загальна психологія : навч-метод. матеріали до курсу / Алла Богданівна Мудрик. – Луцьк : Вежа–Друк, 2013. – 37 с.
9. Мудрик А.Б. Загальна психологія : навчальний посібник. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 190 с.
10. Соціально-психологічний тренінг: теорія та практика [Текст]: навч. посіб. / Кульчицька А. В., Мудрик А.Б., Соловей-Лагода О.А., Федотова Т.В. – Луцьк : Вежа-Друк, 2020. – 168 с.

Рекомендована література

Основна

1. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. – СПб.: Изд-во «Питер», 2000. – 528 с.
2. Возрастная и педагогическая психология / Под ред. М.В. Гамезо, М.В. Матюхина, Т.С. Михальчук. – М.: Просвещение, 1984. – 256 с.
3. Дубровина И.В. Рабочая книга школьного психолога / Дубровина И.В. – М.: Просвещение, 1991. – 304 с.
4. Дубровина И.В. Школьная психологическая служба / Дубровина И.В.. – М.: Педагогика, 1991. – 232 с.

5. Карандашев В.Н. Психология: Введение в профессию: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Смысл; Издательский центр «Академия», 2005. – 382 с.
 6. Овчарова Р.В. Практическая психология образования: Учеб. пособие для студ. психол. фак. университетов. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 448 с.
 7. Панок В.Г. Концепція національної соціально-психологічної служби // Педагогіка і психологія: Вісник АПН України. – 1994. – № 2-3. – С. 17-27.
 8. Панок В.Г. Українська практична психологія: визначення, структура та завдання (фрагмент) / Панок В.Г. // Практична психологія та соціальна робота. – 1997. – № 10. – С. 8-10.
 9. Панок В.Г. Психологічна служба системи освіти України: проблеми та шляхи розвитку / Панок В.Г., Цушко І.І., Обухівська А.Г. // Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України. – К.: Ніка-Центр, 2005. – С. 11-23.
 10. Приходько Ю.О. Практична психологія: введення у професію. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2008. – 180 с.
 11. Професійно-орієнтовані завдання з психології: Навчальний посібник / За ред. О.Л. Музики. Навчальний посібник. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – 566 с.
 12. Сівак С. Скринінг шкільного життя. Методика комплексного психодіагностичного вивчення стану навчально-виховного процесу загальноосвітньої школи / Сівак С. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – 72 с.
- Додаткова література*
1. Активные методы в работе психолога: Сб. науч. тр. / Отв. ред. И. В. Дубровина. — М., 1993. — 165 с.
 2. Антонова-Турченко О. Т., Дробот Л. С. Музыкальная психотерапия: Посібник-хрестоматія. — К.: ІЗМН, 1997.
 3. Ануфриев А. Ф. Психологический диагноз: система основных понятий. — М., 1995. — 160 с.
 4. Балинтовские группы и супервизия в подготовке специалистов, работающих с людьми: Учеб. пособие. — СПб.: Санкт-Петербург. акад. МВД России, 1998.- С56-70.
 5. Бурлачук Л. Ф., Савченко Е. П. Психодиагностика (психодиагностический инструментарий и его применение в условиях социальных служб). — К., 1995. — 100 с.
 6. Воронин А. Н. Диагностика невербальной проективности (краткий вариант теста Торренса) // Психологическое обозрение. — 1995. — № 1. — С. 31–33, 75–87.

7. Дружинин В. Н. Структура и логика психологического исследования. — М., 1994. — 163 с.
8. Зейгарник Б. В. Очерки по психологии аномального развития личности / Зейгарник Б. В., Братусь Б. С.. — М., 1980. — 168 с.
9. Гірник А. М. Тренінг комунікативних вмінь / За ред. Н. Л. Коломінського. — К., 1995.-С.45.
10. Гірник А. М. Основи психопедагогіки / Гірник А. М.. — К.: КВГІ, 1996.
11. Марасанов Г. И. Социально-психологический тренинг / Марасанов Г. И.. — 3-е изд. — М.: Совершенство, 1998.
12. Мерлин В. С. Очерк интегрального исследования индивидуальности / Мерлин В. С.— М., 1986.
13. Ньюстром Дж. Деловые игры и современный бизнес / Ньюстром Дж., Скэннел Э. — М.: БИНОМ, 1997.
14. Психогимнастика в тренинге / Под ред. Н. Ю. Хряцовой. — СПб.: Ювента, 1999. - 14
15. Психологическая реабилитация учащихся, пострадавших вследствие Чернобыльской катастрофы: Пособие для учителей и школьных психологов. — К., 1992.- С.36.
16. Психологические исследования социального развития личности. — М., 1991. — 231 с.
17. Развитие и диагностика способностей / Отв. ред. В. И. Дружинин, В. Д. Шадриков. — М., 1991. — 181 с.
18. Рудестам К. Групповая психотерапия / Рудестам К. — М.: Прогресс, 1993. — С.78.
19. Самоукина Н. В. Игры, в которые играю:/ Самоукина Н. В. // Психологический практикум. — Дубна.: Издат. центр “Феникс”, 1996.
20. Справочник тренеров неправительственных организаций Украины, Беларуси, Молдовы. — К., 1998.-С.78.
21. Юнг К. Психологические типы / Юнг К. — М., 1995. — 716 с.
23. Яценко Т. С. Активная социально-психологическая подготовка учителя к общению с учащимися / Яценко Т. С. — К.: Освіта, 1993.-С.56-68.